

1987, 3. srpna – Sdělení VONS č. 670 „Zásahy státních orgánů proti nezávislým kulturním aktivitám na Karlovarsku“ o policejním zásahu proti koncertu na pozemku Daniela Mráze, o jeho zadržení spolu s přáteli Aloisem Borsukem a Jiřím Fialou, o předchozích policejních zákrocích na statku Daniela Mráze a o zahájení procesu vyvlastňování domu Daniela Mráze a jeho manželky Vladimíry Mrázové.

V sobotu dne 25. 7. 1987 měl u Daniela Mráze, nar. 4. 7. 1957, bytem Praha 4, Levského 3186, dělníka, člena rockové skupiny Ženy, proběhnout koncert několika hudebních skupin. Tento koncert se měl uskutečnit v rekreační usedlosti ve Služetině, čp. 8, okr. Karlovy Vary, jejíž je spolumajitelem.

Hned po příjezdu na místo D. Mráz zjistil, že celé okolí je již od pátku zablokováno příslušníky VB. On i jeho přátelé Jiří Fiala a Alois Borsuk byli zadrženi. Jiřímu Fialovi a Aloisi Borsukovi byl ukázán cyklostylovaný zákaz vstupu do obce, který byl později předkládán k podpisu i ostatním, kdo se na místo konání koncertu pokoušeli dostat. D. Mrázovi bylo velitelem akce, mjr. Hrdličkou, ukázáno rozhodnutí odboru vnitřních věcí ONV v Karlových Varech, které zde citujeme:

„ROZHODNUTÍ

Okresní národní výbor, odbor vnitřních věcí v Karlových Varech na základě informace OS SNB Karlovy Vary ze dne 23. 7. 1987 zakazuje podle § 1, písm. b) zák. č. 126/1968 Sb., o některých přechodných opatřeních k upevnění veřejného pořádku, shromáždění osob dne 25. 7. 1987 v Teplé část Služetin u Daniela Mráze s výjimkou jeho rodinných příslušníků.“

Po protestech D. Mráze bylo jeho přátelům J. Fialovi a A. Borsukovi povoleno se k němu připojit. V bývalé konírně statku bylo už v té chvíli přítomno deset příslušníků VB vedených kapitánem. V okamžiku, kdy je Daniel Mráz vyzval k odchodu, vstoupil do místnosti mjr. Hrdlička s povolením okresního prokurátora v KV k domovní

prohlídce. Tento „legální“ aspekt razie komentoval slovy: „Tak to vidíte, pane Mráz, že jsem větší demokrat než vy.“ Rovněž měl s sebou vyplněné formuláře pro případné osmačtyřicetihodinové zadržení D. Mráze. Prohlídka byla – aniž bylo cokoli zabaveno – uskutečňována značně neobvyklou formou pravidelného procházení domem v asi hodinových intervalech. Další příchozí byli buď vykázáni za hranice obce, nebo odvezeni k výsledům. Opatření, jež měla zabránit zájemcům v účasti na koncertu, byla víc než důkladná: obklíčení domu 80–100 uniformovanými policisty, včetně neuniformovaných příslušníků pohotovostního oddílu VB, trvalo až do odjezdu majitele a jeho přátel. Některé vlaky mimořádně nezastavovaly v železniční stanici Hoštce, nejbližší Služetín. V jiných případech byli přijíždějící účastníci mezitím odvolaného koncertu vyváděni z vlaku již ve střediskové obci Teplá. Členové jedné punkové kapely byli po sedm hodin zadržováni na MO VB v Toužimi.

Daniel Mráz ve svém domě v Služetíně pořádal již několik rockových a punkrockových koncertů. Od podzimu 1986 se však tyto koncerty staly předmětem policejních represálií. Během koncertu konaného koncem září 1986 vnikla do objektu v pokročilé hodině skupina příslušníků VB, vedená mjr. Bartošem z Karlových Varů, a vykonala zde domovní prohlídku, aniž by k tomu měla povolení prokurátora. Všichni přítomní byli legitimováni a D. Mráz dodatečně pokutován za údajné rušení nočního klidu, porušení zákazu rozdělávat oheň blíže než 50 m od stavení a vyvěšení plakátu na domě. Následovala série výsledků účastníků koncertu v Kutné Hoře, Mariánských Lázních, Karlových Varů a Jihlavě. Napříště byl spolujednatel D. Mráz zadržován před každým koncertem „preventivně“ na KS SNB pro Prahu a Středočeský kraj v Bartolomějské ulici č. 7 orgány StB. Navzdory tomuto šikanování se ve Služetíně uskutečnilo dalších pět rockových koncertů za účasti pražských i venkovských rockových skupin, ve dvou případech spojených s výstavou. Represivní opatření v tuto dobu byla relativně mírná: výsledky, odebrání řidičských a technických průkazů majitelům přijíždějících vozidel.

V květnu 1987 došlo k dalšímu ztížení situace. Před koncertem 29. 5. 1987 byla uzavřena silnice vedoucí obcí a prováděna

kontrola všech projíždějících aut. Téhož dne byl lokálně odpojen přívod elektrického proudu do usedlosti. Všem příjíždějícím účastníkům koncertu byly odňaty a zadrženy občanské průkazy. Před stavením hlídkoval celé dva dny policejní vůz. Akce se zúčastnily útvary VB z celého Západočeského kraje. 200 m před obcí byly zastaveny automobily, jimiž na koncert přijížděla západoněmecká punková kapela, a bylo jí zabráněno v účasti. Koncert se navzdory všem těmto okolnostem a neustálým pokusům VB vniknout do objektu uskutečnil a byl ukončen ve 22.30 hodin, aby jeho organizátoři nemohli být nařčeni z rušení nočního klidu. V noci však policisté do usedlosti stejně vnikli a budili spící hosty pod záminkou, že hledají majitele. Vniknutí do objektu se podle svědectví souseda opakovalo po 14 dnech. Příslušníci VB si dům odemkli a nějakou dobu se v něm zdržovali.

Po tomto koncertu bylo zahájeno vyvlastňování domu čp. 8. Jeho spolumajitelé Jaroslav Kozlík a Blanka Bezzemková vlastníci polovinu se totiž vystěhovali do NSR. Daniel Mráz se svou manželkou chtěl tuto polovinu domu od jeho nového vlastníka, MNV v Teplé, odkoupit, ale pro průtahy a cenové machinace k tomu posléze nedošlo. Mezitím odešla do exilu i manželka D. Mráze Vladimíra Mrázová spolu se svými dvěma dětmi. D. Mráz byl jako spolumajitel vyzván, aby svou zbývající čtvrtinu odprodal státu. Při této příležitosti bylo mu nabídnuto 11 623,70 Kčs, přičemž jen do stavebních úprav investoval zhruba 20 000 Kčs.

Jakkoli Daniel Mráz na nabídku nereagoval, byl mu oznámen termín, v němž byla připravena k podpisu kupní smlouva, a byl vyzván, aby se dostavil a vzal s sebou klíče od objektu. Za zmínku rozhodně stojí, že příslušníci VB, kteří střežili dům dne 25. 7. 1987, aby zde nemohl být uskutečněn koncert (zkouška?), během dlouhých hodin čekání hovořili o usedlosti, jako by už byla jejich majetkem, diskutovali o chystaných stavebních úpravách apod.¹

Daniel Mráz si po opakované zkušenosti (podobně už v minulosti pochodil – z týchž příčin – při pokusu o usídlení v Kolnovicích v Jeseníkách) a po odchodu manželky a dětí do Rakouska a později do Itálie, podal žádost o vystěhování z ČSSR, která však byla

zamítnuta. Zamítnuto bylo rovněž odvolání. Žádost o vystěhování si podal znova.²

Celý případ opět dokazuje, že postoj mocenských orgánů, přinejmenším pokud jde o nezávislé kulturní aktivity, se přes všechnu rétoriku a kosmetické úpravy (pořádání okázalých akcí jako např. Rockfest ap.) ani v nejmenším nezměnil. Lze dokonce říci, že v daném případě má nezákonnost mnohem širší záběr než v nedávné minulosti.

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 10, s. 16–18.

POZNÁMKY

- ¹ Ke kulturním aktivitám ve Služetíně a vyvlastnění čtvrtiny domu viz rozhovor Jiřího Kostůra s Danielem Mrázem a doprovodnou dokumentaci publikované in: STÁREK ČUŇAS, František – KOSTŮR, Jiří: *Baráky. Souostroví svobody*, Praha 2010, s. 432–445.
- ² Daniel Mráz se později pokusil bez povolení opustit republiku, byl však zadržen a trestně stíhán pro pokus o trestný čin opuštění republiky. K tomu viz sdělení VONS č. 781 a 811, dokumenty č. 785 a 815. V souvislosti s jedním z koncertů ve Služetíně byl trestně stíhán i Jiří Fiala, viz sdělení VONS č. 679 a 695, dokumenty č. 682 a 698.